

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету аграрного менеджменту
Анатолій ОСТАПЧУК

серпень 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри менеджменту
ім. проф. Й.С. Завадського
Протокол № 2 від «28» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

Балановська Тетяна БАЛАНОВСЬКА

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Менеджмент»

Віра Бутенко Віра БУТЕНКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ»**

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент»

Факультет аграрного менеджменту

Розробник: Гоголя Ольга Петрівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й. С. Завадського

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни «Менеджмент»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	Менеджмент	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	30	
Форма контролю	залік, екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1, 2	1, 2
Семестр	2, 3	2, 3
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	<i>4 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>60 год.</i>	<i>4 год.</i>
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	<i>120 год.</i>	<i>202 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4, 2 год.</i>	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців (менеджерів) сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Завданням вивчення дисципліни є теоретична підготовка здобувачів вищої освіти з таких питань: сутності основних понять і категорій менеджменту; принципів та функцій менеджменту; системи методів менеджменту; змісту процесів та технології управління; основ планування, організації, мотивації та контролю діяльності; прийняття управлінських рішень; інформаційного забезпечення процесу управління; керівництва та лідерства; ефективності управління.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
- ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
- СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
- СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
- СК 4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
- СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

- СК 8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
- СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
- СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.
- СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
- СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.
- СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- СК 16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проєкти та організовувати управління бізнес-процесами.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
- ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
- ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.
- ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
- ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.
- ПРН 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
- ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
- ПРН 18. Демонструвати здатність виявляти перспективи розвитку підприємства, розробляти проєкти, організовувати управління бізнес процесами на основі аналізу ринкових можливостей та міжнародного бізнес середовища.

2. Програма та структура навчальної дисципліни «Менеджмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Система менеджменту організації													
Тема 1. Вступ до менеджменту. Організація як об'єкт управління	1	10	1	3			6	10	1	-			9
Тема 2. Поняття та сутність менеджменту	2	9	1	3			5	9	-	-			9
Тема 3. Розвиток науки управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	3	10	1	3			6	10	-	-			10
Тема 4. Функції і методи менеджменту	4	9	1	3			5	9	-	-			9
Тема 5. Основи теорії прийняття управлінських рішень	5,6	13	2	6			5	13	-	-			13
Тема 6. Інформація і комунікації в менеджменті	7	9	1	3			5	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 1		60	7	21			32	60	1	-			59
Змістовий модуль 2. Процес управління в організації													
Тема 7. Планування в організації	8,9	15	2	6			7	15	1	-			14
Тема 8. Організація як функція менеджменту	10,11	15	2	6			7	15	-	-			15
Тема 9. Мотивація в менеджменті	12,13	15	2	6			7	15	-	-			15
Тема 10. Контроль як функція менеджменту	14,15	15	2	6			7	15	-	-			15
Разом за змістовим модулем 2		60	8	24			28	60	1	-			59
Змістовий модуль 3. Забезпечення ефективної діяльності організації													
Тема 11. Управління групами,	1,3	14	4	4			6	14	1	1			14

керівництво та лідерство													
Тема 12. Конфлікти та стреси як об'єкти управління	5,7	12	3	3			6	12	-	1			12
Тема 13. Відповідальність та етика у менеджменті	9	10	2	2			6	10	-	1			10
Тема 14. Управління організаційними змінами	11	10	2	2			6	10	-	-			10
Тема 15. Ефективність менеджменту	13,15	14	4	4			6	14	1	1			12
Разом за змістовим модулем 3		60	15	15			30	60	2	4			54
Усього годин		180	30	60			90	180	4	4			172
Курсова робота		30	-	-			30	30	-	-			30
Усього годин		210	30	60			120	210	4	4			202

3. Теми практичних, семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до менеджменту. Організація як об'єкт управління	3
2.	Поняття та сутність менеджменту.	3
3.	Розвиток науки управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	3
4.	Функції і методи менеджменту	3
5.	Основи теорії прийняття управлінських рішень	6
6.	Інформація та комунікації в менеджменті	3
7.	Планування в організації	6
8.	Організація як функція менеджменту	6
9.	Мотивація як функція менеджменту.	6
10.	Контроль як функція менеджменту	6
11.	Управління групами, керівництво та лідерство	4
12.	Конфлікти та стреси як об'єкти управління	3
13.	Відповідальність та етика у менеджменті	2
14.	Управління організаційними змінами	2
15.	Ефективність менеджменту	4
Разом		60

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ до менеджменту. Організація як об'єкт управління	6
2.	Поняття та сутність менеджменту.	5
3.	Розвиток науки управління. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	6
4.	Функції і методи менеджменту	5
5.	Основи теорії прийняття управлінських рішень	5
6.	Інформація та комунікації в менеджменті	5
7.	Планування в організації	7
8.	Організація як функція менеджменту	7
9.	Мотивація як функція менеджменту.	7
10.	Контроль як функція менеджменту	7
11.	Управління групами, керівництво та лідерство	6
12.	Конфлікти та стреси як об'єкти управління	6
13.	Відповідальність та етика у менеджменті	6
14.	Управління організаційними змінами	6
15.	Ефективність менеджменту	6
Разом		90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- екзамен;
- модульні тести;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат.}}$$

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Менеджмент» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=245>)
2. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Кубіцький С.О., Михайліченко М.В., Троян А.В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.
3. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Методичні вказівки до написання й оформлення курсових робіт з дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 90 с.
4. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «Компринт», 2022. 428 с.
5. Гоголя О. П., Харченко Г. А., Балановська Т. І. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Менеджмент» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», освітньо-професійної програми «Менеджмент». Київ. ЦП «КОМПРИНТ», 2021. 150 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Балановська Т. І., Гоголя О. П., Кубіцький С. О., Михайліченко М. В., Троян А. В. Управління організацією: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 464 с.
2. Балановська Т.І., Гоголя О.П., Троян А.В. Основи менеджменту, маркетингу та підприємництва: навчальний посібник. К. ЦП «Компринт». 2018. 536 с.
3. Білорус Т. В. Практикум з менеджменту: навчальний посібник. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. 185 с.
4. Гоголя О.П., Харченко Г.А. Менеджмент діяльності підприємств на ринку товарів і послуг: навчальний посібник для підготовки фахівців спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: «ЦП «Компринт», 2018. 410 с.
5. Гоголя О. П., Харченко Г. А. Практикум з менеджменту: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент» та 075 «Маркетинг». Київ: ЦП «Компринт», 2022. 428 с.
6. Лазоренко Т. В., Пермінова С. О. Основи менеджменту: конспект лекцій. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 166 с.
7. Менеджмент: підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
8. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2020. 356 с.
9. Харченко Г. А., Гоголя О. П., Харченко В. В. Теорія організацій: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 073 «Менеджмент». Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2023. 456 с.
10. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 258 с.